

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre 8 kor., negyed évre 4 kor.
Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADÉK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

Szociálpolitika.

A céltudatos szociálpolitika manapság nemcsak a tudósokat, hanem a gyakorlati államférfiakat is foglalkoztatja. Nemcsak náluuk, de az egész világon és különösen ott, ahol a gyáripár már nagyobb fejlődésben van.

Olyan állam már ezuttal sincs Európában, amely magát e kérdések alól függetleníteni képes lenne. Olyan államokban, mint Anglia, vagy Németország a kérdést már évtizedekkel ezelőtt vette fel az ottani helyzet és csak haladásunkra vall az, ha azzal csaknem sokára nekünk is kell foglalkoznunk.

A munkáskérdés megoldásának mikéntje állapítja meg, hogy helyes szociálpolitikát követünk-e. — Ez egyúttal nemcsak politikai, de egyúttal humanitárius kérdés is. A munkásnak megadni a magáét, — gondoskodni az ő érdekeiről, amennyire csak módunkban áll az egyúttal olyan emberbaráti kötelesség, amely elől ki térni nem lehet, de nem is szabad.

Az első szabály az, hogy a munkás munka nélkül ne legyen. Az államnak módjában áll gondoskodni arról, hogy a lakosság vagyoni és területi viszonyaihoz képest az ipar szabad fejlődése, a gyári vállalatok segélyezése, jó vámpolitika által mindig tere legyen a munkának, amelyet kell, hogy oltalomban részesítsen. Az állam legyen mindenkoron megvédője a munkának, ne pedig az arra hivatlan és túlzásokba menő sztrájkrendszer. Az államnak módjában áll az ipartestületek rendezése és helyes fejlesztése által elejét állni a munkások erőszakos jogkeresésének, amely már annyi vizsályt támasztott. Módjában áll az államnak a dolgokat oda teregni, hogy a munkabér-minimum megállá-

pitása által a munkás megkeresheti a megélhetésére szükségeseket. Ha ezenkívül a munkásbiztosítás ügyét is felkarolja és gondoskodik úgy az elrokkantokról, mint pedig azok családjairól azáltal, hogy a betegsegélyezés rendszerét helyes és észszerű alapra fekteti, akkor szociálpolitikájával már helyes uton halad.

Ez a szociálpolitika parancsolja azután, hogy az állam vegye kezébe a munkaközvetítést is. Mert hiszen látjuk, hogy miféle visszaélések vannak e téren. Ha csak azokat tartjuk szem előtt, a melyek abból keletkeznek, hogy külföldi ágensek viszik ki a saját hasznuk gyarapítása céljából munkásainkat, akkor is már elengedhetlennek kell tartani azt, hogy az állam ne maradjon tétlen. Hiába védekezünk az ellen, ha nincs törvény, amely gátat tud vetni a visszaéléseknek.

Lassan bár, de mégis céltudatosan látjuk a mi szociálpolitikánk ügyét is előrehaladni. El kell ismernünk, hogy a magyar kormányok már jó régen felismerték az elkerülhetetlen helyzetet és nem egy üdvös lépéssel vitték már előre a munkásügyet. S amikor a kormányok ezt cselekszik, egyúttal a maguk megerősítésére is törekszenek, mert már szociálpolitikai kérdések megoldása nélkül ebben az országban senki emberfia se tud boldogulni.

A szinügyi bizottság ülése.

Mint rendesen, tegnap is a szokott csekély számban gyűltek össze a szinügyi bizottság tagjai, pedig ezuttal néhány érdekes tárgy szerepelt az ülés napirendjén.

Elsőnek a városszerte ismert ezüst koszoru ügy került ismét felszínre, mert a múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása után *Szebenburger* elnök kifogásolta, hogy az befejezetlen,

amennyiben a kérdéses koszoruk ügye, amely a múlt ülésen határozat alakjában nyert elintézés, nem foglaltatik benne. Erre vonatkozólag bemutatja Szerdahelyi Sándor, Birkáss Gyula, Bezeredy István, Szalay Mátyás, ifj. Vojnits Sándor, Geiger A. Mór és Szebenburger Károly aláírásával ellátott következő nyilatkozatot:

Nyilatkozat.

Alulírottak, mint a szabadkai szinügyi bizottság tagjai, akik a legutóbbi, vagyis e hó 20-án megtartott szinügyi bizottsági ülésen jelen voltunk, ezennel kijelentjük, hogy a *Baróthy* és a *Németh* párnak a szinügyi bizottság nevében leendő koszoruknak az átadása a szinügyi bizottsági ülésen határozat alakjában, nem pedig magán uton történt.

Szabadka, 1904. március hó 25-én.

Ennek ellenében *Váli Gyula* és dr. *Demidor Imre* bizottsági tagok azt vitatták, hogy ha kételyek merültek föl aziránt, hogy a határozat tényleg meghozatott-e, az elnöknek az ügy tisztázása végett ülést kellett volna egybehívnia. S mivel ezt nem tette, azt indítványozzák, hogy eme eljárása miatt az elnök irányában a bizottság rosszalásának adjon kifejezést.

Brenner József dr. alügyész a rosszalás helyett azt indítványozza, hogy a bizottság csupán helytelennek minősítse az elnök eljárását.

A módosított indítványt az elnök szavazás alá bocsájtja. Az indítvány mellett *Demidor Imre* dr., *Váli Gyula* és *Brenner József* dr., ellene *Geiger A. Mór* és dr. *Joó Aurél* szavaztak. Az elnök ezután kijelenti, hogy az indítvány egy szótöbbséggel elfogadott.

Nagyon rosszul eshetett a szinügyi elnöknek, ki már vagy 18 éve vezeti szinügyünket, hogy a kérdéses nyilatkozat aláírói nem jelentek meg s így a tulajdonképeni bizottsági tagokat helyettesítők hozták a bántó határozatot. De ez ne aggassa a mi tántukat. A teljes bizottság bizonyára máskép fog ez ügyben vélekedni.

Ezután *Pesti* igazgató lapunk közleményének megfelelőleg ismertette a múlt szezont és a jövőre nézve terjesztette elő eddigi szervezkedését. Jelentésével kapcsolatban a vil-

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudtára adni, hogy a „Szentháromság”-hoz címzett ujonnan engedélyezett

gyógytáramat
a **Csernovics és Bognár-utca**k sarkán március hó 30-án megnyitom. Kérem a n. é. közönség jóindulatu támogatását.

Kiváló tisztelettel

IFJ. GÁLFY GYÖRGY,

a „Szent-Háromság”-hoz címzett gyógytár tulajdonosa.

lanyvilágítás elviselhetetlen drágaságát és az állami szubvenció hiányát panaszolja fel, s kéri a bizottságot, hogy ezen irányban a törvényhatóságnál a szükséges lépéseket tegye.

A bizottság a jelentést elismerésének nyilvánítása mellett fogadta és a kérelemre nézve a legközelebbi intervencióját kilátásba helyezte.

H I R E K.

— **Cimadományozás.** O Felsége a m. kir. földmivélségi miniszter előterjesztésére *Pivkovich Elemér* min. segédfogalmazónak a miniszteri fogalmazói címet és jellegű adományozta.

— **Nagyheti ájtatosságok.** *Nagy szerdán* d. u. 4 órakor a helybeli sz. Terézia főtemplomban *Palestrina* „Lamentációit“ *F. Welinszky Jozefa, Begovits Istvánné* úrnők és főtiszt. *Lukácsi István* ur fogják énekelni az ujonnan átjavított nagy orgona kísérete mellett. *Zöld csütörtökön* a „Lamentációkat“ *Westermayer Matild* kisasszony, özv. *Jarányi Erzsi* urnő és *Tállasy Irma* k. a. *Nagypénteken: G. Ilankovits Ágnes, Seunig Károlyné* (Szegedről) urnők és dr. *Zsulyevics Antal* ur Mind a három napon a lamentációk után. *Pergolese* „*Stabat Mater*“-je lesz előadva teljes ének és zenekar kísérettel *Gaál F.* egyházi karnagy vezetése alatt.

— **Kinevezés.** *Latinovics Pál* megyei főispán dr. *Burtik Győző* adai orvos, tb. járársorvost tiszteletbeli főorvossá nevezte ki.

— **Előléptetés.** A vármegye törvényhatósági bizottsága *Blumenthal Károly* aljegyzőt a vármegyei árvapénztárhoz osztotta be.

— **Vármegyei közgyűlés.** Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága ez évi első évnegyedes közgyűlését f. évi március hó 26. napján tartotta meg *Latinovics Pál* főispán elnöklete alatt. Két pontja különösen említésre méltó. Az egyik *Rácz György* és dr. *Grünbaum Pál* bizottsági tagok önálló indítványai, melyek alapján a közgyűlés a közel napokban beállott, váratlanul bár, de

óhajtva óhajtott parlamenti béke helyreállítása, illetve a törvényen kívüli állapot megszüntetése felett való örömeinek teljes és őszinte megnyilatkozásáért dokumentálta azzal hogy feliratilag üdvözölje *Tisza István* miniszterelnököt és miniszter társait, továbbá a képviselőházat és *Thaly Kálmánt*, mint akinek elsősorban köszönhető, hogy az országban, hosszú időn át dúló szomorú s törvényellenes állapotok megszűntek. A másik pont pedig, mely szintén nagy vonzóerővel bírt, a megejtett választás, a zentai főszolgabírói állás és az ezen állás betöltésével esetleg megüresedő állásoknak betöltése. A főszolgabírói állásra egyhangulag dr. *Buday Pál* eddigi vármegyei árvaszéki ülnök és tb. főjegyző lett megválasztva, az ekként megüresedett árvaszéki ülnöki állásra pedig dr. *Gergurov Márk* eddigi vármegyei aljegyző, ennek helyére pedig *Scherer Rezső* eddigi közigazgatási gyakornok. Az ujonnan megválasztott tisztviselők nyomban le is tették az esküt, mely után *Latinovics Pál* lelkes szavakkal üdvözölte, kitartásra és munkaszerepre buzdította őket.

— **Az izr. irodalmi társaság városunkban.** Nagy érdeklődés mellett tartották meg tegnap délután az orsz. izr. irodalmi társaság kiküldöttjei a Pest szálloda nagytermében felolvasásukat. A nagytermet zsuffolásig megtöltötte a közönség, a melynek soraiban ott láttuk *Schmausz Endre* főispán, *Bosnyák Zoltán* min. osztálytanácsost, dr. *Biró Károly* polgármestert, ifj. *Vojnics Sándor* országgyűlési képviselőt. Dr. *Singer Bernát* főrabbi ismertette a felolvasás célját és felkérte a vendégeket előadásuk megtartására. Elsőnek dr. *Venezianer Lajos* lépett a pódiumra és szépen csengő hangján nagy figyelem mellett fejtegette *Kant* filozófiájának a zsidóságra való vonatkozásait. Utána *Szilágyi Béla* olvasta fel „*Jefte*“ című gyönyörű költeményét, a melyet szünni nem akaró tetszés nyilvánításokkal fogadott az olvasó közönség. Végül *Tábori Róbert*, a kiváló fővárosi tárcaíró olvasott fel két jóízű bácskai történetet. Este bankett volt az izr. hitközség

termében a vendégek tiszteletére. A kitűnő ételek és italok, amelyek *Spitzer Ignác* konyháját dicsérik, csakhamar megtették hangulatkeltő hatásukat és megeredt a szónak árja igazi bácskai tempóban. Dr. *Klein Adolf*, a hitközség h. elnöke köszöntötte fel elsőnek a vendégeket, mire *Tábori Róbert* válaszolt a hölgyekre üritve poharát. Dr. *Singer Bernát* főrabbi a tőle megszokott ékes szólással a hatóság jelen volt képviselőjére dr. *Bólits József* kulturtanácsosra mondott fölköszöntőt, dr. *Bólits* pedig a hatóság nevében üdvözölte a vendégeket. Ezenkívül még számos toaszt hangzott el s a társaság a késő éjjeli órákig mulatott a legjobb hangulatban.

— **Temetések.** Az egész város intelligens közönségének részvétele mellett helyezték tegnap délelőtt 10 órakor dr. *Schäffer Mór* örök nyugalomra. A gyászoló közönség sorában *Schmausz Endre* főispán dr. *Biró Károly* polgármester is résztvettek. A gyászbeszédet dr. *Singer Bernát* tartotta könyekre indító hatással, utána dr. *Révész Ernő* az ügyvédi kamara nevében bucsuztatta el a felejthetlen halottat. — *Geiger Miksát* a *Taussig Vilmos* czég üzletvezetőjét ma délután temették el óriási gyászoló közönség jelenlétében. A koporsó felett dr. *Singer* főrabbi mondott bucsuztatót.

— **A stróman szabadulása.** *Bacsics Pál*, szabadkai cipésmester vállalta el a *Neven* című bunyevác nyelven Szabadkán megjelenő folyóirat azon cikkeért a felelősséget, amelyben a szegedi kir. ügyészség izgatást látott. *Bacsicsot* hat havi államfogházra ítélték. Tegnap szabadult ki a *Vasas-Szent-Péter* utcai sárga házból *Bacsics*. A lap vezérei, élükön dr. *Szudárevich Ferenc*, tegnap *Palicsig* eléje mentek a martirnak és ott nagy ovációban részesítették. Az este pedig bankettet rendeztek a tiszteletére.

— **Küldöttség a megyei főispánnál.** Csütörtökön egy 20 tagból álló veprováci küldöttség tisztelettel *Latinovics* főispánnál dr. *Molnár Károly* orszgy. képviselő és *Faller Alajos* a község jegyzője vezetése alatt. A

Sursum corda.

— A „Bácsmegyei Napló“ eredeti tárcajaja. —

Eötvös József „Vár és kunyhó“ című szentimentális költeményét színre alkalmazta, a socializmus közhelyeivel megspékelté, szép rigmusokkal fölcicomázta *Bosnyák Zoltán*. Jól tudjuk, hogy a tegnapi bemutató előadás közönségének jelentékeny részével helyezkedünk ellentétbe, mikor *Bosnyák Zoltán* színművétől nem vagyunk elragadtatva. De úgy véljük, hogy ezuttal a kisebbség véleménye az autentikus.

Gyulaffy László, a fiatal gróf számára már kiszemeltek menyasszonyt *Alice* grófnő személyében. De *Gyulaffy Eszterbe*, a szomszéd község rabbijának *Hebron* rózsájába szerelmes. Sőt mikor megzavarja szerelmi idilljét édes anyja, *Richard* atyával és *Alice* grófnővel váratlanul megjelenvén a rabbi házában: végleg szakít anyjával, eljegyzí magának *Esztert* és rövidesen el is veszi. Az öreg rabbi megszagatja ruháit, hogy „idegenhez“ ment a leánya. Mindez már a második felvonásban történik. Az első felvonás csupa unalmas akadémiázás a kasztokról, a „társaságos“ életről. A darabra tartozóan az első felvonásból mindössze azt tudjuk meg, hogy

Gyulaffy szocialista. De ezt ráértünk volna a második felvonásban *Gyulaffynak* és anyjának párjelenetében megtudni, amikor frappansabul is hatott volna. Szóval esemény és lebilincselő gondolat csak a második és aztán a harmadik felvonásban van.

Ekkor már *Budapesten* vagyunk, a „nagy szervezetben“, a honnan új forradalmi eszmék füstje száll. *Herman*, aki *Esztert* szintén szerette és aki viszonzatlan szerelme bujában jött *Budapestre*, most szocialista vezér és a „Tett“-nek, a szocialista ujságnak szerkesztője. *Gyulaffyt*, a családból kiközösített fiatal gróft, a jelenlegi képviselőjelöltet ő támogatja. Bizony rá is szorult a gróf. Felesége beteg, munka nincs. Hozzá hirtét veszi, hogy *Richard* atyát a saját édes anyja ellenjeltjének léptette föl és támogatja.

Ily helyzetben, ily hangulatban keresi föl *Gyulaffyt* édes anyja. A büszke grófnő eljött a fiához kérlelni, hagyjon föl forradalmi eszméivel. „Szivesebben látnálak a megfordított családi címerrel ékesített ravatalra kiterítve, semmint ellenségeink táborában.“ *Gyulaffy* ingadozik már, de megjelenik *Eszter* és a grófnő szidalmakkal halmozza el. Erről meg az ablakai alatt fölhangzó *Marseilles* akkordokra új erőt merít a további küzde-

lemre. Ez a felvonás vég hatásos is, költői is és okszerűleg kapcsolódik bele a darab menetébe.

De aztán a negyedik felvonás ismét szenvedő lírai zöngemény, beteges szentimentalizmus és semmi cselekmény. Nem kapunk rá választ, hiába kérjük, mi történik hát *Gyulaffy* gróffal? Annyit megtudunk, hogy megbukott a kerületében és külföldre készül. De mit csinál majd odakint? Legalább annyit, hogy megállta-e a helyét, vagy visszavért-e? Befogadta-e aztán családját a feleségét? Hát az öreg rabbi? Megbocsátott-e valaha a leánynak?

Az a novella jutott eszünkbe, amelyet hajdan olvastunk s melynek ezek voltak a befejező szavai: Az ajtóhoz álltam és hallgatóztam. — Tudjuk, hogy a darab eredetileg öt felvonásból állt és a rendező vörös ceruzája húzta össze négy felvonásra. Ha azonban a kimaradt részek tartalmaztak volna választ a fentebbi kérdésekre, azokat megkimélte volna a vörös ceruza.

Épen abból, hogy ama kérdésekre a választ hiába vártuk, látszik, hogy *Bosnyák* a szocialista tendenciára helyezte a súlyt. Mindenesetre érdekes és kellemes jelenség, hogy *Bosnyák* a szentri és a belügyminisztérium

küldöttség vezetője dr. Molnár Károly arra kérte a főispánt a község nevében, hogy hason oda, hogy a bresztováci vasuti állomástól az országut Veprovác községig minél előbb kiépíttessék. A főispán a tőle megszokott előzékenységgel fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy mint a viszonyok megengedik az ut ki lesz építve.

— **Állami beruházások és Bács-Bodrog vármegye.** Az ex-lex megszünte után — a régóta várt állami beruházási javaslatot e napokban nyújtotta be Lukács László pénzügyminiszter a képviselőházba. A Duna áthidalását két ponton javasolja a pénzügyminiszter és pedig gombos—erdődi vonalon egy dunai hid építését és a baja—báttaszéki vonal áthidalását, a kereskedelmi miniszterium tárcájába tartozókat. A gombos—erdődi áthidalásra hét millió van előirányozva, míg a baja—báttaszéki elsőrangú fővonal és Duna hidra az eredeti hét millió korona helyett most nyolc millió koronával több van előirányozva, — Szakemberek egybehangzó véleménye szerint azonban a gombos—erdődi áthidalásra a hét millió korona oly kevés, hogy azzal csak az előmunkálatokat és a szükséges feltöltéseket lehet majd végezni.

— **Halálozások.** *Pollák* Ede kereskedő tegnap este 70 éves korában elhunyt. — *Bergl* Hermann joghallgató 26 éves korában hosszas szenvedés után ma reggel meghalt.

— **Igazságügyi palota Zomborban.** Plósz Sándor igazságügyminiszter a beruházási nagy kölcsönjavaslatba a Zomborban felállítandó igazságügyi palota építésére 240 ezer koronát beállított. A telket a várostól reményli megkapni az igazságügyi kormány.

— **Az Ujvidék alatti partbiztosítás fenntartási munkálataihoz** szükséges 2130 m³ első osztályú kőanyagból álló kőhányás létesítésének biztosítása tárgyában f. é. április 6-án d. e. 10 órakor az ujvidéki folyam-mérnöki hivatalban, zárt ajánlati versenytárgyalás tartatik. Az ajánlatok 5% bánatpénzzel a folyam-mérnöki hivatalhoz adandók be.

— **Rendőri kinevezés.** Dr. Biró Károly polgármester *Góli* Elek helybeli lakost a rendőrséghez boncoló szolgárává nevezte ki.

osztálytanácsosa szocialista. Azonban jó színműhöz sok minden kell, aminek ő híjával van. Kell érdekes, bő és változatos meseanyag, jellemrajzok és szinpadai technika. Mindez csak nyer, ha valamely érdekes miliő, pl. a szocializmus lengi át.

Azonban mit kapunk? Sovány és számtalan változatban megénekelte mesét, amely befejezetlen is. Jellemrajzról szó sincs. Gyulaffy alakja van a legnagyobb gonddal megrajzolva. De mennyire kiábrándulunk belőle a szerző intenciója ellenére, mikor alig kóstolt belé a struggle for life-be, már is hajlandó hazatérni, ha a felesége is kegyelmet kap. Hát ez az idealista apostol?! Az öreg grófné és a rabbi a két szélsőséges tradíció megelevenedése. Richard atya alakja a romantikus regényekből van kivágyva.

A szinpadai technika sem művel nála csodákat. Miliője, a szocializmus még ujság gyanánt hat a szinpadról. De Bosnyáknak csak kifejezései ujszerűek, sőt sokhelyt igazán költői a beszéde, de a tartalomban mindenuntalan közhelyekre akadunk.

Nagy fába vágta Bosnyák a fejszét. De vagy a fejsze gyöngye, vagy a kar, ami különben is egyre megy — a fa fa maradt. Pedig mit lehetett volna a kettős témából csinálni!

— **Szabó sztrájk.** Már-már kiegyeztek a szabómunkások munkaadóikkal s most újra kiütött a sztrájk. A szombati bérfizetésnél ugyanis nem teljesítették a szabómesterek a kiegyezés alkalmával tett ígéreteiket s ennél fogva a munkások elhatározták, hogy addig nem dolgoznak, míg a mesterek valamennyien nem kötelezik magukat a feltételek elfogadására.

— **Névmagyarosítás.** *Weiskopf* Gusztáv ujvidéki máv. hivatalnok, valamint kk. Béla fia „Dankó“-ra, kk. *Weisz* Miksa bajai lakos pedig „Vajdá“-ra változtatták nevüket belügyminiszteri engedéllyel.

— **Elveszett pénztárca.** Egy fekete bőr pénztárca 2 drb. 10 koronás papír és több apró pénzzel és 4 kulccsal elveszett. A becsületes megtalálót kéri a károsult, hogy a rendőrségnek szolgáltatassa ki a talált tárcát.

— **Tüzesetek.** Ma délután 2 órakor a IV. körben Kuluncsics Antal házában kéménytűz volt. Alig értek tüzoltóink vissza a, laktanyákba, a szegedi-utról jeleztek tüzet ahol Nahoczky Manó alezredes házában udvarán egy szalmarakás gyulladt ki, ahol szintén gyorsan lokalizálva lett a tűz.

— **A rendőr és a veszett macska.** Vasárnap hajnalban a Farkas-féle üzlet előtt őrhelyén álló Szücs István rendőrnek szaladt egy veszett macska és a kezén több sérülést ejtett. A rendőr egy hatalmas furkós botot kerített és agyonbunkózta vele a veszett állatot. A veszett macska áldozatát a fővárosi Pasteur-intézetbe szállítják.

— **Zsebtolvaj cigányasszony.** Hosszu idő óta látogatja Szegedet Kolompár Rozál szabadkai cigányasszony, akinek személye zsebtolvajlásai révén ismeretes a délvidék rendőrségei előtt. Ma délelőtt gyűrűvásárlás végett beállított Fischer Mór szegedi ékszerész üzletébe, hol válogatás közben egy gyűrűt a kosarába lopott. Az ékszerész észrevette és átadta a rendőrségnek. A zsebtolvajt kihallgatás után letartóztatták.

— **Megunta az életét.** Váradi Pálné született Ujházi Viktoria zentai asszony pénteken d. u. 1 és 2 óra között ismeretlen

Romanticizmust a darabba Eszter alakja visz. Indiszkrét dolog megemlíteni, de a darab kommentárjához tartozik az az impresszió, hogy ez alak konturja Bosnyák életéből van merítve és hogy a modell nem más, mint az Eszter személyesítője, Bosnyákné Lenkei Hedvig, aki a Nemzeti Színház e szerepét kreálta és tegnap itt nálunk is megjátszotta. Hogy ez az ő egyéniségéhez — vagy mint operettszínésznőknél mondják: testére — van szabva, az kétségtelen. Bosnyákné nem nagy színésznő. Érzelem világa és szerepköre szűk. A naiv, tiszta, zavartalan érzések moll akkordjai lelkéből fakadnak és azokat egyszerűen, a berlini Secessions theater tüntetően verista játékmódorában interpretálja. Eszter szerepét tehát igen szépen játszhatja is és játssza is. Ezért utazik épen ebben és csak ebben vendégszerepelni Kassára, Szabadkára, Szegedre. Ovációban, tapsban, virágban, bankettben, sőt ezüstkoszoruban volt része.

A többi szereplőkön, a rendezésen, dacára Bosnyák simításainak látszott az elhamarkodottság. Az előadást igen előkelő és telt ház nézte végig.

Dr. Schober Béla.

ok miatt eldobta magától az életet, felakasztotta magát.

— **Öngyilkos testvérek.** Egy lesujtott, szegény asszony zokogott tegnap délelőtt a bajai rendőrség folyosóján. Budapestről szomorú hír érkezett a rendőrség útján hozzá. A budapesti rendőrség táviratban értesítette a boldogtalan anyát, hogy két fiát: Pálffy Jánost és Józsefet, kik Budapesten kőmives segédként dolgoztak, a Dunából holtan huzták ki. A szerencsétlen anya ugyancsak a tegnapi postával kapott öngyilkos fiától levelet, amelyben értesítik, hogy megválnak az eletről.

— **Az osztálysorsjáték** mai húzásánál a 40.000 koronás főnyereményt Török A. és Társánál, Teréz-k úrut 46. szám alatt) vásárolt 38229 számú sorsjegy nyerte, azonkívül kisorsolták a következő nagyobb nyereményeket.

40.000 koronát nyert: 38229.

30.000 koronát nyertek: 16082 28082.

15.000 koronát nyert: 31121.

10.000 koronát nyertek: 73224 83083.

5000 koronát nyertek: 6053 40773.

2000 koronát nyertek: 72955 70847 14419 95209 92566 12501 49631 82899 50054 102093 106507 444 3083 29984 97021 44529 10244 1821 52071 104200 82313 53979 55672 91496 76436 84102.

A többi kihuzott számok 1000, 500 és 200 koronát nyertek.

Letartóztatott értékpapírtolvaj.

Séenzációs letartóztatás történt szombaton este városunkban. Rendőrségünk ezuttal is olyan fogást tett, a mely méltán dicséri a bűnügyosztály működését.

László Géza alkapitány szombat este inspekción tartott a vasutnál két polgári rendőr kíséretében. Vizsgálódása közben feltűnt neki két ismert cigányasszony, a kik a szegedi vonat megérkezése után távoztak az indóházból. Az asszonyokat csekély távolságra egy urias kinézésű egyén követte.

Azonnal utánuk küldte Marodics és Kukla detektiveket, akik egész a VI. körig kísérték az asszonyokat. Itt egy cigányházba tértek be mindketten, majd az ismeretlen is követte őket. Itt a polgári rendőrök igazolásra szólították föl az ismeretlent, a ki Gulácsi József gy.-fehérvári vaskereskedőnek mondotta magát és állítólag az asszonyok egyikével volt dolga, aki megígérte neki, hogy fiát a katona sor elől előkelő összeköttetései révén ki fogja menteni.

A rendőrök e valószínűtlen előadás következtében mindhármukat előállították.

László alkapitány az ismeretlen börtöndjébe motozta meg első sorban és abban egy egész csomó különféle értékpapírt talált, amelyekről a gyanus idegen azt vallotta, hogy kishartai közjegyző korában vette egy ismeretlen utastól.

A rendőrség részéről történt sürgönyváltás folytán kitudódott, hogy február havában Bányai József gy.-fehérvári lakostól különféle értékpapírokat loptak el, és mivel a rendőri értesítésben felsorolt értékpapírok nagy része ugyanazonos volt az ismeretlen börtöndjében találtakkal, és az értékpapírok holszerzését nem tudta igazolni, letartóztatták.

Kilétére nézve az az értesítés jött, hogy tényleg Gulácsynak hívják és hogy kis-har-

taiközjegyzőségből azért csöppent ki, mert okirathamisítást követett el, amiért 6 havi börtönre ítéltetett.

Ma ismét kihallgatták, mikor is úgy vallott, hogy a körülbelül 2000 forint papirokat egyéb irományokkal együtt kapta és egy részét elzalogosította.

A Gulácsyt a rendőrség Gyula-Fehérvárra szállította.

SZINÉSZET.

Az utolsó előadás.

Bosnyák Zoltán »Sursum Cordájával« záródott be az ide színiévad a szerző jelenlétében és nejjének *Lenkey Hedvignek* a bpesti nemzeti színház tagjának közreműködésével, ki közvetlenül a előadás megkezdése előtt másfél órával előbb érkezett városunkba. A vasuti perronon nagyszámu közönség jelenlétében Sziemburger Károly üdvözölte, majd azután Vermes Károly négyes fogatán Birkáss Gyulánéval és Sziemburger elnökkel a színházi épületbe hajtottak. — A színházat előkelő fényes közönség töltötte be, a mely úgy a szerzőt és nejét zajosan s melegen üdvözölte és ezüst koszorúval és a szép virágcsokrok és koszorúk özönével tüntette ki. Az előadás folytonos ovatiók közt folyt le.

* * *

A színházi est befejezése után fényes estély volt a szerző és nejjének tiszteletére *Birkáss Gyula* és nejjének *Birkássné* szül. *Szuchich Adrien* termeiben, ahol diszes közönség jelent meg. A kedélyes multság csaknem a reggeli órákig tartott. Bosnyák és neje a hétfői gyorsvonattal a legszebb emlékekkel távoztak körünkből.

LEGUJABB.

Az új pápai nuncius.

A király Granito Signatelli di Bellmontét, az új pápai nunciust ma délelőtt 20 percig tartó kihallgatáson fogadta. A nuncius a kihallgatás után bemutatta Ő Felségének kíséretét. Ez alkalommal adta át megbízó levelét, valamint a pápának és Merry del Val a vatikáni államtitkárnak magánlevelét is.

A háboru.

A japánok legutolsó támadása ismét kudarcot vallott és most már remélik, hogy Makarov orosz tengernagy a japánok minden további partraszállását megfogja akadályozni. Port-Arthur kikötő bejáratát máris elzárták.

Színházi munkások sztrájkja.

Bécsből jelentik Budapestre, hogy az udvari Operaház és a Burg színház munkásai elhatározták, hogy béremelés elérése végett sztrájkba lépnek aznap, mikor a walesi herceg és neje, mint a király vendégei a Burg-színházat meg fogják tekinteni.

Koadjutorok kinevezése.

A hivatalos lap egyik legközelebbi száma fogja hozni az új koadjutorok nevét. Ugyanis Bubits Zsigmond kassai püspök mellé, aki 83 éves és Bende Imre nyitrai püspök mellé, aki 80 éves: koadjutorok kinevezése vált szükségessé.

Az olmützi érsekség.

Olmützből táviratozzák, hogy az érsekséget nem választás útján fogják betölteni, hanem a pápa fogja kinevezni dr. Kohn érsek utódját. A legelőbb reménye Bauer brünni püspöknek van.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

Kálnoky és Simon gabonatermék-kereskedő cég tudósítása.

— Március 26. —

Készbuzából ma gyenge vételked mellett elkelt 12.000 métermázsa változatlan, alig tartott áron.

Rozs tartott, zab és tengeri változatlan.

A határidő-üzlet.

A határidős üzlet ma lanyhán indult és a délelőtti üzlet folyamán lanyha is maradt.

A felmondási félelem miatt tartózkodók a vevők.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza ápr.-re	800—801	794—95
Buza okt.	803—806	798—99
Buza ápr. 1904	798—800	794—95
Rozs ápr.-re	538—540	647—48
Rozs okt.-re	548—550	634—35
Rozs áprilisra	—	—
Zab okt.-re	528—530	530—31
Zab	—	—
Zab áprilisra	548—550	551—52
Tengeri máj.	516—518	515—16
Tengeri	—	—
Teng. máj. 1904	526—529	526—27
Repce	—	—
repce aug.	11.10—11.20	—

Helyi gabonaárak.

Gyöngye kínálat és ugyanoly vételked mellett mindössze csekély mennyiség buza került forgalomba 7.60—70 koronás árban.

Alig említésre méltó forgalom mellett rozsot 6-, zabot 4.60 és árpát 5.20 koronáért vásárolták.

Tengeri szintén gyöngén volt kínálva, melylyel szemben mérsékelt vételkedv is nyilvánult s így forgalomba került kisebb mennyiség 4.70—4.80 koronáért kelt el 50 kgként.

4649. sz. tan. 1904.

Árlejtési hirdetmény.

Szabadka sz. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a Mária-Valéria kórház szemészeti osztályának kibővítése folytán szükségessé vált vasbutor, fabutor, vas- és porcellánárak, ruhaneműek és ágyfelszerelések beszerzésére *folyó évi április hó 6-án d. e. 10 órakor* a Mária-Valéria kórház hivatalos helyiségében zárt írásbeli versenytárgyalás fog tartatni, a melyre az illető vállalkozók ezennel meghivatnak.

Ugy a részletes szükséglet kimutatása, mint a költségvetés és az árlejtési feltételek a városházán a közművelődési ügyosztály hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlattal egyidejűleg az ajánlati összeg 10%-a bánatpénz gyanánt leteendő.

Szabadkán, 1904. március hó 24.

A városi tanács.

Egy kereskedelmi iskolát végzett gyakorlattal bíró ifju

könyvelői állást

Keres. Esti könyvelést is elfogad.
Czím a kiadóhivatalban.

Egy háztartási mérleg

és 1 üveg eredeti francia parfüm ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktáramból világhírű kiválóságukért általánosan kedvelt

mexikói

ezüst árúimat

és pedig: 6 darab mexikói ezüst asztali kés, 6 darab mexikói ezüst evővillát, 6 darab mexikói ezüst evőkanalat,

12 darab mexikói ezüst kávéskanalat, 6 darab kiváló dessertkést, 6 kiváló dessertvillát, 1 darab mexikói ezüst levesmerítő kanál, 1 darab mexikói ezüst tejmerítő, 2 darab elegáns asztali gyertyatartót.

46 darab összesen csak 6 frt 50 kr.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomban egy szavatosság mellett pontosan működő 12¹/₃ kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok, Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

Denker J. központi forgalom áruháza: Bpest, Hernát-u. 54.

5 koronáért

küldök 4¹/₂ kiló (kb. 50 drb.) kevéssé megsérült — finom enyhe **Pipereszappant** rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jászmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi.

3 frt 40 krajczár

utánvéttel egy vég szépebbé válszon 6 teljes férfi vagy női ingre 90 cm. széles kitűnő minőségben, 5 évi jótállással; számos elismerés.

4 frt 50 krajczár

utánvétellel egy elegáns férfi öltönyre 3 méter divatos szövet egy elegáns férfi öltönyre tetszés szerinti színben kapható.

⇒ Mintákat nem küldök. ⇒

Kék zománcozott főzőedény! Legfinomabb gyártmány!

Bámulatos olcsó árban. — Próbarendelmény 6 drb főzőfazék és 6 darab lábas csak 3 forintba kerül utánvétellel.

Denker József Bpest

VII. Hernát-u. 54.